

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 september 2016

Onderwerp: Bijdrage aan project Marker Wadden

Kenmerk: 835237

Bijlagen:

1. Bestuursovereenkomst RRAAM, november 2013.
2. Samenwerkingsovereenkomst Marker Wadden, november 2014.

1. Inleiding

Provinciale Staten hebben op 27 juni 2016 bij de behandeling van de Kaderbrief 2017 GS bij motie 25/27-06-2016 verzocht om:

- prioriteit te geven aan het uitvoeringsgereed maken van o.a. het project Marker Wadden,
- voorstellen hiervoor zo snel mogelijk aan PS voor te leggen, bij voorkeur bij de begroting van 2017,
- bij het project Marker Wadden Provinciale Staten actief te betrekken bij ontwikkelingen, nut en noodzaak, consequenties en de financiering.

In deze voordracht geven wij gevolg aan deze motie door u te informeren over het project Marker Wadden en de belangen van Noord-Holland in dit project en door u een voorstel voor te leggen voor de financiering van een provinciale bijdrage – onder voorwaarden - aan het project.

Het project Marker Wadden vloeit voort uit de RRAAM-bestuursovereenkomst (Rijk-Regio-Amsterdam-Almere-Markermeer) van november 2013 van Rijk en regionale partijen (w.o. provincie Noord-Holland) over het realiseren van de RRAAM-doelen voor woningbouw, infrastructuur en natuurontwikkeling. Deze is ter informatie bijgevoegd (bijlage 1). Over deze bestuursovereenkomst hebben wij u op 12 december 2013 schriftelijk geïnformeerd (kenmerk 263829/283188). In deze overeenkomst is over de Marker Wadden het volgende afgesproken:

Partijen onderschrijven de keuze voor de luwtemaatregelen Hoornse Hop en de 1e fase van het project Marker Wadden, als eerste stappen naar een Toekomstbestendig Ecologisch Systeem (TBES) Markermeer-IJmeer.

Het Rijk draagt - onder voorwaarde dat ook derden voldoende meefinancieren - € 30 miljoen bij aan de 1e fase van het project Marker Wadden. Aanvullende middelen van derden zijn echter nog nodig.

Een bijdrage van provincie Noord-Holland aan Marker Wadden is niet in deze overeenkomst opgenomen. Wel is daarin afgesproken dat Noord-Holland € 1,5 miljoen bijdraagt aan het project luwtemaatregelen Hoornse Hop. In de PS-vergadering van 7 mei 2012 heeft u besloten deze bijdrage van € 1,5 miljoen voor dit project – onder voorwaarden - beschikbaar te stellen.

2. Doelstellingen

Doel en werking Marker Wadden.

In het RRAAM-traject zijn o.a. de natuurwaarden van het Markermeer-IJmeer uitgebreid onderzocht. Geconstateerd is dat deze nog op veel punten beneden de maat zijn. Daartoe is het concept van het zgn. Toekomstbestendig Ecologisch Systeem ontwikkeld. Dit systeem heeft een horizon die verder reikt dan de (rijks)doelstellingen van N2000. Het richt zich op natuur die zo robuust is dat gewenste en toekomstige ruimtelijk-economische ontwikkelingen - ook binnen de Natura2000-status - mogelijk zijn, zoals recreatie, bedrijvigheid, toerisme en op termijn mogelijk woningbouw en infrastructuur.

Marker Wadden is het grootste project in de ontwikkeling van dit Toekomstbestendig Ecologisch Systeem. Het project beoogt 740 ha moerasnatuur en 800 ha onderwaternatuur (luwte) op te leveren, beperkt het slibprobleem in het Markermeer-IJmeer met ongeveer 20%, versterkt de natuurwaarden, verhoogt de ecologische productiviteit en de waterkwaliteit. Voor het project is een samenwerkingsverband opgericht door het Rijk, provincie Flevoland en Vereniging Natuurmonumenten. Deze laatste heeft daarin de ambitie uitgesproken dat het project wordt uitgebreid zodra dit mogelijk wordt, daarom noemen ze het 1^e fase. Deze bestaat uit 5 eilanden, plus verondiepingen onder water daaromheen. Zie de illustraties aan het eind van deze voordracht. Het totaal van 5 eilanden kan in 2017 klaar zijn. Alle procedures zijn gevolgd en vergunningen zijn aanwezig.

Urgentie.

De urgentie voor snelle realisering is groot. Het 1^e van de 5 beoogde eilanden wordt momenteel opgespoten. Dit najaar, met vervolg in 2017, kan Boskalis met het aanwezige grote materieel aansluitend de andere vier eilanden opspuiten voor aanzienlijk lagere kosten (zie Financiering). Om dit mogelijk te maken is financiering uiterlijk begin 2017 nodig.

Onderbouwing voorgesteld besluit.

Het project Marker Wadden draagt voor Noord-Holland bij aan natuur, recreatie, waterkwaliteit en economische ontwikkelruimte.

Bijdrage aan natuur, slibprobleem en waterkwaliteit

Marker Wadden leidt tot verhoging van de natuur- en waterkwaliteit in het Markermeer-IJmeer en in omliggende gebieden. Uitgebreid onderzoek naar het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem heeft geleid tot vier hoofddoelen om de sterke achteruitgang van de natuur in het Markermeer-IJmeer een halt toe te roepen en toe te werken naar het gewenste robuuste systeem:

- ondiepe zones met helder water,
- een gradiënt in slib van helder naar troebel water,
- land-water-overgangen van formaat,
- versterkte ecologische verbindingen.

Om dit te bereiken zijn ook projecten als Luwtemaatregelen Hoornse Hop, vispassages en flexibel peilbeheer in ontwikkeling en/of uitvoering.

De nadruk van Marker Wadden ligt op de eerste drie pijlers. De 740 ha natuur boven water plus 800 ha natuur onder water beogen te creëren:

- Uitbreiding van grootschalige land-water-overgangen, waarbij ook de eilanden zelf doorsneden zijn met kreken en plassen.
- Grote oppervlakte aan luwte over ca. 4,5 km. Dit biedt potentie voor waterplantenontwikkeling en daarmee extra verblijfplaats voor o.a. vissoorten, ongewervelden en andere prooi-soorten van watervogels.
- Opvang van slib en vorming van een slibgradiënt. Naar verwachting wordt binnen een tijdsbestek van 10 jaar ongeveer 20% van het aanwezige volume mobiel slib geïmmobiliseerd. Marker Wadden ligt juist in de diepere delen van het meer, voor een optimaal effect op het slib. Daarmee ontstaat helderheid en doorzicht, dat goed is voor de waterplanten en mosselen en paaiplaats biedt voor vis, waarvan ook watervogels profiteren. Groei van de populatie mosselen verhoogt de waterkwaliteit door de filterende werking.
- Verhoging van de ecologische productiviteit. Vermindering van slib betekent meer ruimte voor de rijkere kleibodem daaronder. Dit verbetert de nutriëntenhuishouding en levert gunstige omstandigheden voor de detrituskringloop, het bodemleven en voor vispopulaties, zoals de sterk in aantal verminderde spiering. Deze soort profiteert bovendien van de (koudere) dieptes die bij de aanleg van Marker Wadden ontstaan.
- De Marker Wadden functioneren als helofytenfilter en dragen ook langs die weg bij aan de verhoging van de waterkwaliteit van het meer. Dit is niet alleen van belang voor de natuurwaarden, maar ook voor de kwaliteit van het door de waterschappen ingelaten water.

De Marker Wadden versterken daarmee ook de natuur op het vasteland, zoals het Noord-Hollandse NatuurNetwerk en N2000-gebieden als Twiske, Naardermeer en Wormer-Jisperveld. Het gaat daarbij o.a. om de visdief, de aalscholver en het nonnetje. Deze laatste is in de Oostelijke Vechtplassen achteruitgegaan door afname van de spiering. De broedlocatie Naardermeer is voor de aalscholver nu ongunstig vanwege het slechte doorzicht in het Markermeer-IJmeer. De habitats van Marker Wadden versterken het leefgebied van andere beschermde soorten van het NatuurNetwerk, zoals de grutto en de kluut (beide vanwege de slibrijke velden). Ze zijn gunstig voor reigerachtigen en lepelaars (in Noord-Holland o.a. ook in het Naardermeer), zijn fourageergebied voor de visarend en refugium voor N2000 soorten als otter, ringslang en noordse woelmuis. De afwezigheid van de vos is voor diverse soorten een gunstige factor.

Directe bijdrage aan recreatie

Marker Wadden vergroot als nieuwe bestemming de natuur- en waterrecreatiefaciliteiten in het Markermeer-IJmeer, zie de illustraties aan het eind van deze voordracht. Het project biedt mogelijkheden voor zelfstandig of georganiseerd bezoek (arrangementen, riviercruises e.d.).

Op het 1^e eiland komen de meeste voorzieningen:

- een passantenhaven met een goed toegankelijke, brede havenmond, een lange steiger voor jachten, een aantal meerboeien in de havenkom, een paar plekken voor de bruine vloot, een toiletgebouw en in de toekomst een bezoekerscentrum,
- een zandstrand nabij de haven,
- een 10 kilometer lang wandelpad met kijkhutten,
- een 12 meter hoge uitkijktoren als *landmark*,
- een waterspeelvallei en een belevingsroute.

De andere eilanden voegen daar een grote oppervlakte aan beleefbare natuur aan toe. Zonder de ontwikkeling van de volgende eilanden zal op het 1^e eiland niet het volle recreatieve aanbod mogelijk zijn vanwege de relatief te hoge verstoring.

Op de andere eilanden zijn de volgende recreatieve elementen voorzien:

- wandelpad naar het einde van de dam,
- een struinroute over de oeverwal vanaf het recreatief concentratiepunt bij de haven,
- een ankerbaai aan de lizijde van de archipel met 5 meerboeien (voor schepen zonder stevig anker),
- begeleide vaarexcursies en afmeervoorziening,
- een wandelpad met kijkschermen op het 3e eiland.

Economische en recreatieve ontwikkelruimte.

Marker Wadden vormt nu de grootste impuls voor de ontwikkeling van het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem, dat is ingesteld ten behoeve van economische ontwikkelruimte. Komende tijd worden - naast de reeds geplande projecten als IJburg en Markermeerdijken - geen grootschalige plannen verwacht die in grote mate een beroep zullen doen op de ecologische ruimte in het Markermeer-IJmeer. Dergelijke projecten kunnen met een economische opleving en ontwikkeling van de MRA op termijn weer in beeld komen. Momenteel gaat het vooral om initiatieven op middelgrote en kleinere schaal. Opgeteld zullen ook die een beroep doen op de ecologische ruimte. Zo is eerder berekend, in het kader van RRAAM, dat een flink deel van de toentertijd (2011) bekende recreatief-toeristische plannen voor verblijfs- en dagrecreatie niet kon worden uitgevoerd zonder de impuls van het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem.

In het recente rapport 'Verkenningen Waterrecreatie Noord-Holland 2016' wordt een groei van de recreatieve druk vanuit Amsterdam op vooral het IJmeer, maar ook het Markermeer en Gooien Eemmeer voorzien. Dit ondanks de huidige trend van afname van het aantal boten op vaste ligplaatsen en van de gemiddelde bezettingsgraad van jachthavens. De ambitie uit de recente Visie Waterrecreatie Noord-Holland 2030 is het IJsselmeergebied te ontwikkelen als aantrekkelijk samenhangend vaargebied voor o.a. de riviercruisevaart, grote motor/zeilboten (staande mastroute), de chartervaart en de kleine pleziervaart. Noord-Holland wil meer mogelijkheden creëren voor rondjes varen, arrangementen, veerverbindingen, recreatief personenvervoer, durfspots, kitesurflocaties en een nieuwe vaarverbinding voor de kleine recreatievaart tussen het Markermeer en Laag Holland. De versterking van de Markermeerdijk biedt bovendien extra mogelijkheden voor oeverrecreatie en watersport.

Daarnaast groeit met de woningbouw het aantal kustbewoners in het gebied, met een toenemende wens voor aanlegplaatsen bij de woning, m.n. in de regio A'dam (IJburg). Marker Wadden zal extra mogelijkheden bieden voor spreiding van het sterk toenemende toerisme in en rond Amsterdam. Provincie Flevoland verkent momenteel de kansen van een Nationaal Park Nieuw Land (beoogd gebied Marker Wadden - Oostvaardersplassen - Lepelaarsplassen).

Evaluatie.

In de RRAAM-bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de evaluatie ervan:

Minimaal eens in de vier jaar wordt onder leiding van de minister van IenM bezien of de uitvoeringsafspraken in deze bestuursovereenkomst moeten worden gewijzigd. De eerste keer vindt dit uiterlijk in 2017 plaats.

Wijziging van deze bestuursovereenkomst vindt mede plaats op basis van de monitoringsrapportages en met instemming van alle partijen.

De projecten als Luwtemaatregelen Hoornse Hop en Marker Wadden zullen na realisatie intensief worden gemonitord door de initiatiefnemers. De Stuurgroep Markermeer-IJmeer is o.a.

verantwoordelijk voor de monitoring van de RRAAM-afspraken voor ecologie. Noord-Holland neemt hieraan deel (portefeuille Water). Rijkswaterstaat werkt met andere partners aan een Kennis- en innovatieprogramma Marker Wadden, als onderdeel van de Topsector Water. Het RRAAM is een zgn. Groot Project voor het Rijk. De Tweede Kamer ontvangt jaarlijks de stand van zaken over de algehele voortgang voor woningbouw, infrastructuur en natuur. De verantwoording die wij na realisering van het project zullen ontvangen van het Samenwerkingsverband 1^e fase Marker Wadden, zullen wij u ter kennisname toesturen.

3. Financiering en communicatie

De geraamde uitvoeringskosten van de 1^e fase van de Marker Wadden bedragen € 73 miljoen. Het 1^e eiland dat nu wordt aangelegd kost € 40 miljoen, de volgende vier eilanden totaal € 33 miljoen, mits de aanleg daarvan kan aansluiten op de aanleg van het 1^e eiland. Vanwege de aanwezigheid van groot (bagger)materieel is een lagere prijs per m³ materiaal mogelijk plus een besparing op de mobilisatie van het materieel en van de werkorganisatie. Bovendien hoeven dan geen kosten voor een nieuwe aanbesteding te worden gemaakt. Dit levert een verwachte besparing op tussen 30-60%.

Het samenwerkingsverband heeft de provincie Noord-Holland verzocht € 4,0 miljoen bij te dragen aan het 3^e eiland. De totale kosten daarvan bedragen € 11 miljoen.

De door het samenwerkingsverband beoogde financiering

De leden van het samenwerkingsverband 1^e fase Marker Wadden hebben € 50 miljoen ingezet: Rijk € 30 miljoen (ministeries EZ en I&M), Flevoland: € 3,5 miljoen en Natuurmonumenten (met inzet Postcodeloterij): € 16,5 miljoen.

Hiervan wordt € 40 miljoen benut voor het 1e eiland, € 5 miljoen voor voorbereidingskosten, onderzoek, projectmanagement, communicatie en € 2 miljoen voor opdrachtgeversrisico's bij de uitvoering. Daarmee is nog € 3 miljoen beschikbaar voor de resterende 4 eilanden (totale som € 33 mln). Er is dus aanvullend nog € 28 à 30 miljoen nodig, afhankelijk van eventueel optredende risico's.

In de Tweede Kamer is een motie aangenomen voor een extra bijdrage van het Rijk van € 7 miljoen, indien er ruimte komt in de rijksbegroting. De totale bijdrage van het Rijk zou daarmee komen op € 37 miljoen, de helft van de totale kosten van de huidige 1^e fase.

Natuurmonumenten en Flevoland overwegen een verhoging van de eigen inbreng, indien Noord-Holland ook bijdraagt. Het samenwerkingsverband is in gesprek met overheden (w.o. A'dam), bedrijven en particulieren. Ook voor deze partijen is het belangrijk of Noord-Holland aan dit project mee gaat doen. Het samenwerkingsverband hoopt op deze wijze op korte termijn - inclusief de bijdrage van Noord-Holland - € 22 à 24 miljoen te organiseren. Daarmee kunnen in ieder geval de 2 andere grote eilanden worden gerealiseerd. Tijdens een publieksevenement op 24 september worden de concrete toezeggingen bekend gemaakt.

Voorgestelde inzet van Noord-Holland.

De voorgestelde bijdrage voor Marker Wadden van maximaal € 4,0 miljoen is eerder door GS in de Kaderbrief 2017 opgenomen. Het Samenwerkingsverband 1^e fase Marker Wadden heeft aangegeven de inzet van Noord-Holland te willen gebruiken voor de realisatie van het 3^e eiland. Gezien de geraamde totaalkosten voor dit eiland van € 11 miljoen, levert deze voorgestelde

inzet van Noord-Holland een substantiële bijdrage aan het project, maar laat het tegelijk voldoende verantwoordelijkheid voor realisering van de gehele 1^e fase (totaalkosten € 73 miljoen) bij andere partijen.

Om te zorgen dat de bijdrage van Noord-Holland daadwerkelijk wordt benut en om andere partijen te stimuleren tot een (nieuwe of extra) bijdrage aan het project, wordt voorgesteld hieraan de *voorwaarden* te verbinden dat:

- a) de volledige financiering van het 3^e eiland (€ 11 miljoen) beschikbaar gesteld moet zijn,
- b) de bijdrage van Noord-Holland beschikbaar is tot uiterlijk 1-1-2018.

Voor de financiële dekking van maximaal € 4,0 miljoen zijn diverse bronnen beschikbaar. De eerste bron is een bijdrage uit Reserve Groen van € 1.757.375. Dit bedrag komt voort uit een terugbetaling door Natuurmonumenten van een ILG-subsidie uit 2007, omdat door Natuurmonumenten niet volledig aan de subsidievoorwaarden is voldaan. Deze terugbetaling vloeit nu terug in de Reserve Groen. GS stellen voor om dit bedrag beschikbaar te stellen voor Marker Wadden.

De tweede bron is het besluit van GS van 30 augustus 2016 om PS voor te stellen € 1 miljoen voor Marker Wadden beschikbaar te stellen uit de algemene middelen bij de Begroting 2017. Dit besluit wordt Provinciale Staten voorgelegd bij de begrotingsbehandeling op 7 november 2016.

De andere bronnen zijn afkomstig uit diverse inmiddels afgesloten of beëindigde dossiers:

- *TWIN-H Integrale ILG-projecten.*

Dit deel van de reserve was beschikbaar gesteld voor het realiseren van integrale projecten in het landelijke gebied waar naast de uitvoering van maatregelen om de wateropgaven op te lossen ook maatregelen zijn getroffen ter versterking van natuurlijke, recreatieve, landschappelijke of cultuurhistorische waarden. Bij voordracht 2010-5 is hiervoor door u € 10 miljoen beschikbaar gesteld, w.o. € 6 miljoen voor integrale waterprojecten. Dit programma is afgesloten. Voorgesteld wordt een restant hiervan, € 398.181, te benutten voor de bijdrage aan Marker Wadden.

- *Actieprogramma 2010 - Zwakke Schakels.*

Het Programma Zwakke Schakels had tot doel de kwaliteit van de Noordzeekust te versterken. Daartoe is in 2014 de Uitvoeringsregeling subsidie ruimtelijke kwaliteit Hondsbossche en Pettemer Zeewering Noord-Holland 2014 vastgesteld met een subsidieplafond van € 2,5 miljoen (Voordracht 2014-38). Deze subsidieregeling betrof een zogenaamde 'tender' in 2014. Na beoordeling zijn begin 2015 de projecten die aan de subsidieregeling voldeden gesubsidieerd. Voorgesteld wordt om de resterende middelen, € 230.482, in te zetten voor Marker Wadden.

- *TWIN-H Deltaprogramma.*

Het Deltaprogramma had tot doel beslissingen voor te bereiden voor waterveiligheid en zoetwatervoorziening. Dit programma is inmiddels afgerond en de zogenaamde 'Deltabeslissingen' zijn genomen. Daarmee zijn deze voorbereidende werkzaamheden van de provincie aan het Deltaprogramma afgerond. Het budget is door Provinciale Staten bij voordracht 2011-87 beschikbaar gesteld (Voorbereidingsbudget Uitvoeringsprogramma Kust voor onderdelen Deltaprogramma en Identiteit Kustplaatsen). Voorgesteld wordt om het laatste restant voor het onderdeel Deltaprogramma, € 113.962, beschikbaar te stellen voor het project Marker Wadden.

- *FES-middelen voor Water en Groen.*

Voorgesteld wordt om een bedrag van € 500.000 uit de FES-middelen voor Water en Groen in te zetten voor Marker Wadden. Deze FES-middelen zijn met het Natuurakkoord (2011) door het Rijk gedecentraliseerd. De middelen waren oorspronkelijk bedoeld voor projecten op het gebied van bodemdaling, waterkwaliteit en natuurontwikkeling in Laag Holland. Nu, enkele jaren later, blijkt dat een deel van de projecten goedkoper kon worden uitgevoerd. Derhalve vallen er middelen vrij waarvoor nu geen alternatief bestedingsdoel is.

Communicatie

Vanwege de voorwaarde dat andere partijen ook bijdragen aan het 3^e eiland, is het van belang het besluit van Noord-Holland uit te dragen. Hiertoe is na het besluit van GS een persbericht verzonden.

4. Proces en procedure

Bij positieve besluitvorming door Provinciale Staten wordt de bijdrage gereed gemaakt als subsidie buiten uitvoeringsregeling aan Rijkswaterstaat (één van de uitvoerders van het project). Provinciale Staten stellen de lijst van subsidies buiten uitvoeringsregeling bij de 1e begrotingswijziging 2017 vast. Daarmee kan de subsidie op verzoek van Rijkswaterstaat worden verleend, mits aan de door Noord-Holland gestelde voorwaarden is voldaan.

Op 24 september 2016 maakt de staatssecretaris van Economische Zaken, die ook verantwoordelijk is voor het natuurbeleid, namens het samenwerkingsverband Marker Wadden tijdens een publieksevenement bekend welke financiering op dat moment voor het project aanwezig is. Dit najaar vervolgt het samenwerkingsverband op basis daarvan de aanleg van het project.

Mogelijke risico's.

Mogelijke fasering van de realisatie.

Het 1^e eiland is binnenkort gereed. Het samenwerkingsverband heeft nagedacht over gefaseerde aanleg en scenario's opgesteld voor de volgorde en hoedanigheid van de aanleg van de eilanden, indien de financiering niet op korte termijn voor alle eilanden beschikbaar komt. Prioriteit ligt bij de aanleg van de drie westelijke gelegen eilanden. Elk van de eilanden draagt ook zelfstandig bij aan het effect op de beoogde natuurwaarden, slibafvang, waterkwaliteit e.d. Voor recreatie ligt het zwaartepunt op het eerste eiland, waarbij de recreatiedruk beter kan worden verspreid naarmate een grotere oppervlakte aanwezig is.

De bijdrage van Noord-Holland wordt afhankelijk gesteld van de volledige financiering van het 3^e eiland. Gezien deze voorwaarde is er de zekerheid dat er alleen sprake is van de inzet van Noord-Holland als dit eiland wordt gerealiseerd.

Een over langere tijd gefaseerde aanleg heeft gezien de hogere kosten en de dringende natuuropgave zeker niet de voorkeur, maar blijft passen binnen de adaptieve aanpak van het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem.

Het beheer van Marker Wadden.

Natuurmonumenten, het Rijk en provincie Flevoland hebben op 13 maart 2014 een samenwerkingsovereenkomst getekend over de realisatie van Marker Wadden (zie bijlage 2), die

is gepubliceerd in de Staatscourant van 28 november 2014, nr. 34041. Daarin is opgetekend dat Natuurmonumenten vanaf de oplevering verantwoordelijk is voor het beheer van het gebied. Vanaf dat moment zijn het beheer en het onderhoud voor rekening van Natuurmonumenten. Het eigendom blijft in handen van de Staat. Er is een afzonderlijke erfpachtovereenkomst getekend. De Staat zal het gebied in erfpacht uitgeven aan Natuurmonumenten, ingaande op de eerste werkdag na oplevering.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

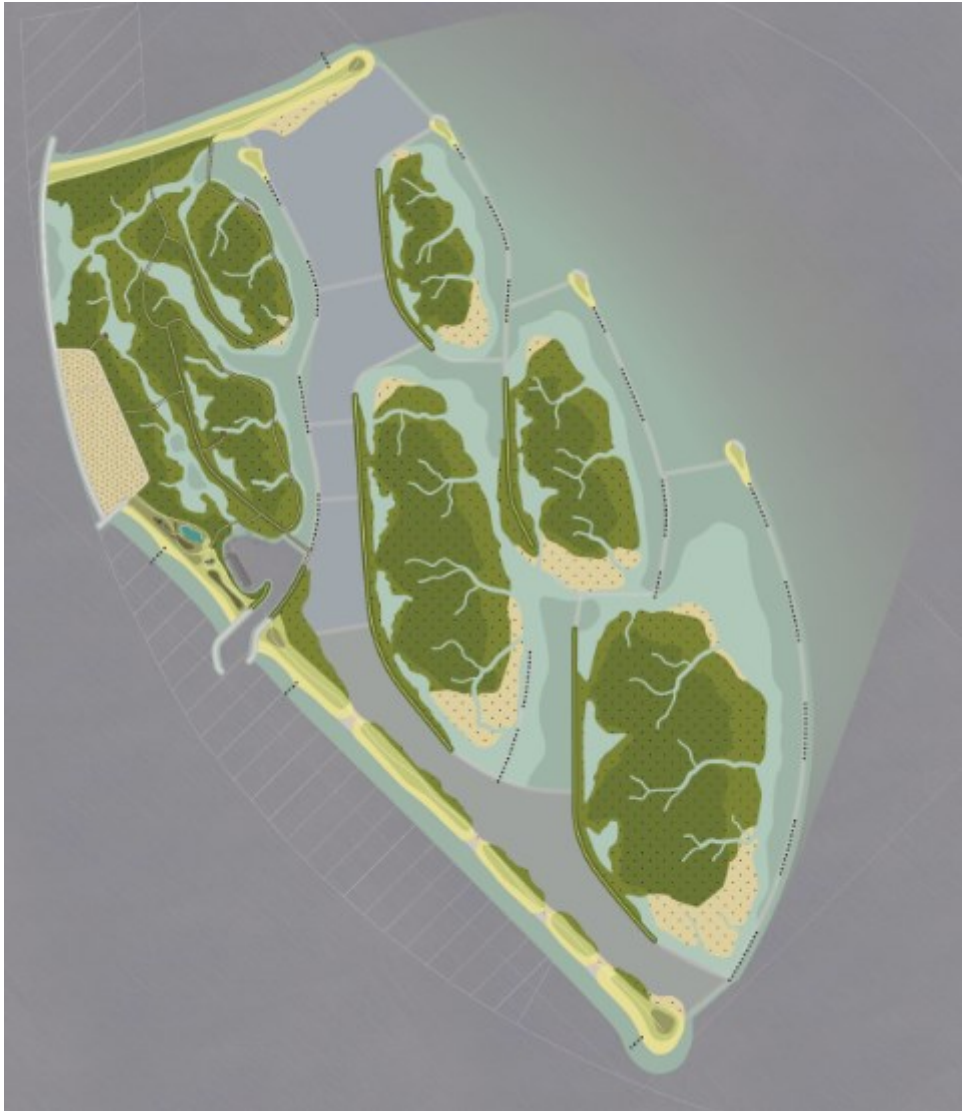
dhr. J.W. Remkes, voorzitter

dhr. H.J. Schartman, waarnemend provinciesecretaris

ILLUSTRATIES

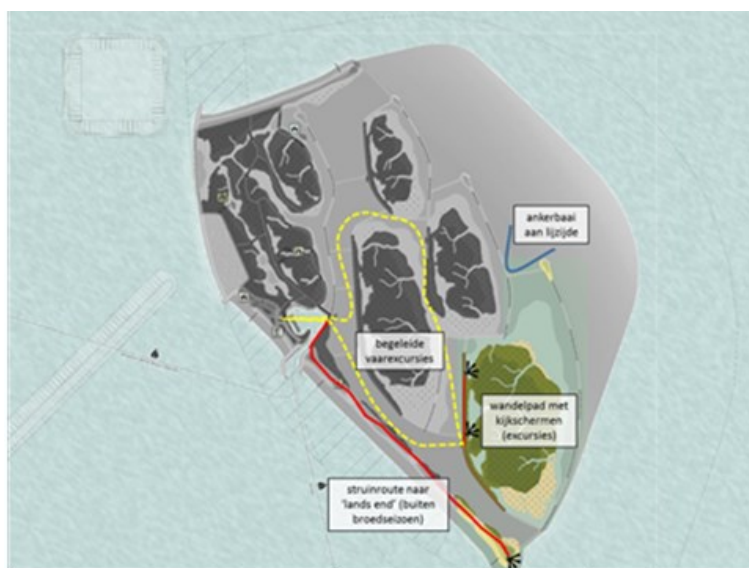
De 5 eilanden van Marker Wadden. Meest links het 1^e eiland (250 ha, met passantenhaven), onderin het 3^e eiland (200 ha).

Positie van 1^e fase Marker Wadden (geel omcirkeld) in het Markermeer.

Recreatieve voorzieningen op het 1^e eiland (links) en de overige eilanden (rechts).

Ontwerpbesluit

Nr. 75

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 20 september 2016;

gelet op

- de aangenomen motie van Provinciale Staten van 27 juni 2016 over de Kaderbrief 2017 om prioriteit te geven aan het uitvoeringsgereed maken van enkele projecten, waaronder Marker Wadden,
- het belang van het project Marker Wadden voor Noord-Holland en de regio,
- de kans om tegen gereduceerde kosten in 2017 de 1^e fase van het project Marker Wadden verder te realiseren,
- het voorstel van Gedeputeerde Staten om € 4.000.000 beschikbaar te stellen voor het project Marker Wadden,
- de wens dat andere partijen ook (extra) bijdragen aan het project,
- het besluit van Gedeputeerde Staten van 30 augustus 2016 om Provinciale Staten voor te stellen € 1.000.000 voor Marker Wadden beschikbaar te stellen uit de algemene middelen bij de Begroting 2017,
- de beschikbaarheid van € 500.000 uit het restant Rijksbijdrage ILG, FES Water en Groen,

besluiten:

- a. € 1.757.375 beschikbaar te stellen ten laste van Reserve Groen,
- b. in te stemmen met de herallocatie van € 742.625 ten laste van de volgende reserves:
  - TWIN-H, compartiment GR/3 Integrale ILG projecten, € 398.181 (PS 8 februari 2010, Vd 2010-5),
  - Actieprogramma 2010, compartiment V/3.2g UvR RK Zwakke Schakels 2014, € 230.482 (PS 2 juni 2014, Vd 2014-38),
  - TWIN-H, compartiment V/3.1 Proces/onderzoek Deltaprogramma / Identiteit Kustplaatsen, € 113.962 (PS 12 december 2011, Vd 2011-87),
- c. Aan de totale bijdrage van Noord-Holland aan Marker Wadden, zijnde € 4.000.000, de volgende voorwaarden te verbinden:
  - de bijdrage wordt pas verstrekt nadat de volledige financiering van het 3e eiland van dit project (€ 11 miljoen) beschikbaar is,
  - de bijdrage blijft tot uiterlijk 1 januari 2018 beschikbaar.

Haarlem, 14 november 2016

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier